7. SINIF 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu

Öğrenme Alanı	Kazanımlar	1. Sınav		
		İl/İlçe Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	
			1. Senaryo	2. Senaryo
BİREY VE TOPLUM	SB.7.1.1. İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.	3	1	1
	SB.7.1.2. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.	3	1	1
	SB.7.1.3. Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır.	2	1	1
	SB.7.1.4. İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.	3	1	1
KÜLTÜR VE MİRAS	SB.7.2.1. Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar.	5	1	2
	SB.7.2.2. Osmanlı Devleti'nin fetih siyasetini örnekler üzerinden analiz eder.	4	1	2

• İl/İlçe genelinde yapılacak ortak sınavlarda çoktan seçmeli sorular üzerinden, 20 soru göz önünde bulundurularak planlama yapılmıştır.
• Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
5 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 1'deki 2, 3, 4, 5 ve 6. sorular
1 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 1'deki 1. soru

SOSYAL BİLGİLER 7

1. SINAV

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 1

Kazanım: 7.2.2. Osmanlı Devleti'nin fetih siyasetini örnekler üzerinden analiz eder.

Gaza ve cihat anlayışı, istimâlet politikası, millet sistemi üzerinde durulur.

1. **Osmanlı Devleti'nin fetih siyasetine bir örnek vererek bu siyasetin Osmanlı Devleti'nin büyüyüp gelişmesine etkilerini açıklayınız.**

Kazanım: 7.1.1. İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.

2. Onur Bey, sosyal bilgiler öğretmenidir. Öğrencileri onu çok sever. Çünkü o, her sabah öğrencilerinin gözlerinin içine bakar ve onlara gülümseyerek "Günaydın!" der. Teneffüslerde öğrencilerinin sorunlarıyla ilgilenir, onlara hâl hatır sorar, onlarla şakalaşır. Öğrencileri konuşurken sözlerini kesmeden ve başka bir şeyle ilgilenmeden onları dinler. Derslerinde hep aynı ses tonuyla anlatmaz, jest ve mimikleriyle dersi monotonluktan çıkarır.

   Bu parçada Onur Bey'in, iletişimi etkileyen tutum ve davranışlardan hangilerini kullandığını yazınız.

Kazanım: 7.2.1. Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar.

Kuruluştan İstanbul'un fethine kadar olan dönemde devletin hüküm sürdüğü yerler ile iskân politikası, askerî, ekonomik ve toplumsal yapı detaya girilmeden ele alınır.

Osmanlı Devleti'nin kuruluşu ile ilgili farklı tarihsel yorumlara değinilir.

3. İskânın kelime anlamı "yerleştirmek"tir. Osmanlı Devleti, Rumeli'yi fethettikten sonra buralara Anadolu'daki Türk ailelerini getirtip yerleştirmiştir.

   Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de fethettiği yerlere Anadolu'daki Türk ailelerini getirtip yerleştirme nedenlerini yazınız.

SENARYO 1

Kazanım: 7.1.2. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.

4. Ben dili nedir? Tanımlayınız.

Kazanım: 7.1.3. Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır. ***Seçilen bir iletişim kanalının (TV, İnternet, akıllı telefonlar vb.) bireyler arasındaki iletişimi ve toplumsal olarak da kültürü nasıl değiştirdiği ele alınır.***

5. Aşağıda verilen akıllı işaretlerin ne anlama geldiğini altlarındaki boşluklara yazınız.

....

Kazanım: 7.1.4. İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir. ***Özel hayatın gizliliği, düşünceyi açıklama özgürlüğü ve doğru bilgi alma hakkı ile kitle iletişim özgürlüğü arasındaki ilişki ele alınır.***

6. Kitle iletişim araçlarına beş örnek yazınız.

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
8 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 2'deki tüm sorular

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 2

Kazanım: 7.1.1. İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.

1. Onur Bey, sosyal bilgiler öğretmenidir. Öğrencileri onu çok sever. Çünkü o, her sabah öğrencilerinin gözlerinin içine bakar ve onlara gülümseyerek “Günaydın!” der. Teneffüslerde öğrencilerinin sorunlarıyla ilgilenir, onlara hâl hatır sorar, onlarla şakalaşır. Öğrencileri konuşurken sözlerini kesmeden ve başka bir şeyle ilgilenmeden onları dinler. Derslerinde hep aynı ses tonuyla anlatmaz, jest ve mimikleriyle dersi monotonluktan çıkarır.

Bu parçada, Onur Bey’in iletişimi etkileyen tutum ve davranışlardan hangilerini kullandığını yazınız.

Kazanım: 7.2.1. Osmanlı Devleti’nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar.

Kuruluştan İstanbul’un fethine kadar olan dönemde devletin hüküm sürdüğü yerler ile iskân politikası, askerî, ekonomik ve toplumsal yapı detaya girilmeden ele alınır.

Osmanlı Devleti’nin kuruluşu ile ilgili farklı tarihsel yorumlara değinilir.

2. İskânın kelime anlamı “yerleştirmek”tir. Osmanlı Devleti, Rumeli’yi fethettikten sonra buralara Anadolu’daki Türk ailelerini getirtip yerleştirmiştir.

Osmanlı Devleti’nin Rumeli’de fethettiği yerlere Anadolu’daki Türk ailelerini getirtip yerleştirme nedenlerini yazınız.

Kazanım: 7.2.2. Osmanlı Devleti’nin fetih siyasetini örnekler üzerinden analiz eder.

Gaza ve cihat anlayışı, istimâlet politikası, millet sistemi üzerinde durulur.

3. Osmanlı Devleti ele geçirdiği yerlerde halkın inançlarına asla dokunmazdı. Devletin topraklarında yaşayan insanlar ister Müslüman ister gayrimüslim olsun, Osmanlı Devleti’nin vatandaşı sayılırdı. Osmanlı Devleti, Müslümanlara verdiği birçok hakkı gayrimüslimlere de vermişti.

Bu fetih siyasetinin yararlarını yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: 7.1.2. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.

4. Ben dili nedir? Tanımlayınız.

Kazanım: 7.1.3. Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır.

Seçilen bir iletişim kanalının (TV, İnternet, akıllı telefonlar vb.) bireyler arasındaki iletişimi ve toplumsal olarak da kültürü nasıl değiştirdiği ele alınır.

5. Aşağıda verilen akıllı işaretlerin ne anlama geldiğini altlarındaki boşluklara yazınız.

....

Kazanım: 7.1.4. İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.

Özel hayatın gizliliği, düşünceyi açıklama özgürlüğü ve doğru bilgi alma hakkı ile kitle iletişim özgürlüğü arasındaki ilişki ele alınır.

6. Kitle iletişim araçlarına beş örnek yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: 7.2.1. Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar.

Kuruluştan İstanbul'un fethine kadar olan dönemde devletin hüküm sürdüğü yerler ile iskân politikası, askerî, ekonomik ve toplumsal yapı detaya girilmeden ele alınır.

Osmanlı Devleti'nin kuruluşu ile ilgili farklı tarihsel yorumlara değinilir.

7. Osmanlı Devleti'nde 1402-1413 yılları arasında yaşanan Fetret Devri ile ilgili bilgi veriniz.

Kazanım: 7.2.2. Osmanlı Devleti'nin fetih siyasetini örnekler üzerinden analiz eder.

Gaza ve cihat anlayışı, istimâlet politikası, millet sistemi üzerinde durulur.

8. İstimâlet politikasının tanımını yapınız.